

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 6: *Educație și competențe*

Prioritatea de investiții 10.i: *Reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare*

Obiectivul specific 6.4: *Creșterea numărului de tineri care au abandonat școala și de adulți care nu și-au finalizat educația obligatorie care se reîntorc în sistemul de educație și formare, inclusiv prin programe de tip a doua șansă și programe de formare profesională*

Obiectivul specific 6.6: *Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli inclusive*

Titlu proiect: *“Acces la programe de educație și formare profesională pentru tinerii și adulții din județul Dolj care au părăsit timpuriu școala (I)”*

Cod SMIS 2014+: 135711

MATERIALE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

DISCIPLINA

ISTORIE

Modulul M 3

ATITUDINI ȘI VALORI CULTURALE ÎN ISTORIE

Total ore: 45(30 TC+15 CDȘ)

Program „A doua șansă” pentru învățământ secundar inferior

versiune finală

A.3.1 Organizarea, monitorizarea și evaluarea programului „A doua șansă” și a stagiilor de pregătire practică de 720 de ore

Nume și Prenume GÎDĂR Alexandru
Expert curriculum ISTORIE

Semnătura expertului

IANUARIE 2023

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE
ARTA ȘI SOCIETATEA LUMII CONTEMPORANE
NR. DE ORE 4(2 TC+2 CDȘ)

I. ARHITECTURA CONTEMPORANĂ

Arhitectura contemporană este arhitectura secolelor XX- XXI. Niciun stil unic nu este dominant; arhitecții contemporani lucrează în mai multe stiluri diferite cuprinse în ceea ce s-a numit *stilul internațional*, punând accentul pe construcții pentru epoca mașinilor. Diferitele stiluri și abordări au în comun utilizarea tehnologiei foarte avansate și a materialelor de construcție moderne, cum ar fi structuri tubulare care permit construirea de clădiri mai înalte, mai ușoare și mai puternice decât cele precedente și utilizarea de noi tehnici de proiectare asistată de calculator, care permit clădirilor să fie proiectate și modelate pe computere în trei dimensiuni și construite cu mai multă precizie și viteză. Părinții stilurilor arhitecturii contemporane sunt Le Corbusier și Frank Lloyd Wright.

Le Corbusier a pus bazele funcționalismului modern, promovând ideea că funcțiunea urmează formei, care a dus la construirea de locuințe și clădiri industriale, al căror scop principal este funcționalitatea lor. Materialele folosite sunt **fierul, fierul-beton, oțelul și sticla**. Sunt materialele pe care s-a întemeiat noua arhitectură a secolului XX. Primii „zgârie nori” au fost construiți în primii ani ai secolului XX și ei au reprezentat un nou stil în arhitectură: stilul internațional. Ei au fost realizați pe principiul „nu contează cum arată, importantă este eficiența funcțională.” Cu alte cuvinte, niște uriașe cutii de beton, oțel și sticlă, ridicate pe verticală doar pentru a face economie de spațiu în orașele deja supraaglomerate, în care se găsesc zeci de sedii de firme și birouri. **Zgârie norii** au însemnat o nouă imagine a Americii: prosperitate, revoluție industrială, bogăție, autoritate mondială. De altfel, atentatele teroriste din 11 septembrie 2001 au urmărit distrugerea a două dintre aceste simboluri americane, construcții de 400 de metri înălțime: *Turnurile gemene* - World Trade Center. Pe același principiu economic – costuri mici, eficiență maximă – s-a realizat, în anii ‘50, un „oraș grădină vertical” la Marsilia, în Franța. Era o construcție care adăpostea locuințe (337 de apartamente, cu aproximativ 1000 de locuitori), galerii de magazine, restaurante, piscină pe acoperiș, grădiniță, sală de gimnastică, parcare subterană. Clădirile de birouri sau de locuințe de tip „zgârie nori” aveau câteva trăsături comune: uniformitatea, lipsa de personalitate, monotonia vizuală. De aceea, în ultimele decenii ale secolului XX, arhitecții și-au regândit proiectele. Clădirile (sedii de firme, muzee, aerogări, centre culturale etc.) au devenit jocuri de volume și forme, diverse și variate, mai plăcute ochiului și mai relaxante. În același timp, locuințele individuale au început să exprime personalitatea proprietarului. În zilele noastre arhitectura a asimilat și mai mult noile tehnologii. Clădirile și stilurile contemporane variază foarte mult. Unele caracteristici beton structuri înfășurate în sticlă sau aluminiu ecrane, fațade asimetrice, și în consolă secțiuni care atârnă deasupra străzii. Zgârie-nori se răsucesc sau se sparg în fațete asemănătoare cristalului. Fațadele sunt proiectate pentru a străluci sau a schimba culoarea în diferite momente ale zilei.

Arhitectura religioasă s-a adaptat și ea sub aspect artistic și tehnic. La începutul secolului al XX-lea, **Antonio Gaudi** a început ridicarea catedralei **La Sagrada Familia**, fascinând prin combinația între elemente neogotice și elemente naturale, specifice litoralului Mării Mediterane. În perioada postbelică arhitectura religioasă este aliniată la tendințele moderniste tot de **Le Corbusier**, cu **Capela Notre Dame du Haut**. La cumpăna secolelor construcțiile religioase se desprinde de funcționalismul excesiv și promovează jocul între spații volume, folosind forme cilindrice și cubice.. Arhitectura religioasă se aliniază perfect celei laice și se rupe definitiv de formele anterioare.

Aplicații:

1. În perioada regimului comunist din România s-au construit numeroase blocuri de locuințe.
 - a. Completează în tabelul de mai jos avantajele și dezavantajele locuirii într-o astfel de clădire.
 - b. Se încadrează aceste clădiri în stilul funcționalității?

AVANTAJE	DEZAVANTAJE

2. Imaginile prezintă exemple de arhitectură laică și religioasă din lumea contemporană.
 - a. Identifică elementele arhitecturale specifice fiecăreia.
 - b. Alege una dintre imagini și realizează o comparație cu una dintre construcțiile realizate în stilul baroc.
 - c. Informează-te independent despre fiecare dintre construcțiile din imagini.
 - d. Prezintă istoricul catedralei construite de Antonio Gaudi.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

II. REVOLTA TINEREI GENERAȚII

Tinerii ca s-au născut după cel de-al Doilea Război Mondial au format o nouă generație, considerată una dintre cele mai active și mai dinamice. Sunt generația care trăiește o serie de reforme sociale, de creștere economică, de progres tehnologic, dar și generația amenințării nucleare, a războiului din Vietnam și lumii împărțite de existența Războiului Rece.

Odată cu descoperirea mijloacelor tehnice de amplificare, înregistrare și transmitere la mare distanță a sunetului sau de înregistrare și reproducere a imaginii, „urmele” oamenilor în cultură s-au înmulțit. Muzica, filmul, radioul, televiziunea au devenit bunuri de divertisment și cultură de larg consum. Literatura, muzica și filmul din a doua jumătate a secolului al XX-lea au fost marcate de strigătul de revoltă al tinerilor împotriva războiului, a vieții uniforme și a regulilor impuse de alții, a tehnologiei care a invadat locuințele și locurile de muncă, împotriva distrugerii naturii și a tuturor lucrurilor artificiale din viața și comportamentul oamenilor. Iată mai jos exemple care ilustrează atitudinea generației tinere și cultura ultimelor decenii. În 1962, Ken Kesey a publicat romanul *Zbor deasupra unui cuib de cuci*. Autorul avea 27 de ani, iar romanul era o parabolă despre societatea americană. Personajul principal este un revoltat, un anarhist, care are inițialele RPM (inițiale care pot fi citite ca *revolution per minute* – adică revoluție/ revoltă pe minut). El este pacient într-un spital și o contestă vehement pe sora-șefă (simbol al unei societăți plină de reguli și represivă). „Zborul deasupra unui cuib de cuci” este de fapt evadarea din realitate. Romanul a fost unul dintre punctele de reper ale generației anilor '60, devenind mai târziu piesă de teatru și film.

Generația Beat a creat o artă critică manifestată social prin forme inedite de protest. Una dintre aceste forme este mișcarea Hippy apărută în SUA în anii 60 și care s-a răspândit rapid în tot Occidentul. Revolta hippyților s-a manifestat prin contestarea modului de viață burghez, consumatorist, prin traiul în comun, prin activism civic și protestul stradal asumat. Simbolurile erau legate de dragoste, libertate, natură și pace. Mișcarea a fost una nonviolentă: **Make love not war! (Faceți dragoste, nu război!)** a devenit sloganul tinerei generații. Unul dintre simbolurile respingerii războiului au fost florile, motiv pentru care mișcarea a mai fost numită și **Flower Power**. Vehiculele prin care și-au exprimat sentimentele și convingerile au fost **arta, poezia și muzica rock**.

Anii '60 au redescoperit trubadurii evului mediu: acei cântăreți care transmiteau un mesaj spectatorilor acompaniindu-se cu un instrument. Muzica era doar un pretext pentru a exprima sentimente: revoltă, nemulțumire, dar și dragoste, înțelegere și bucuria de a trăi. Au existat în această perioadă două moduri de exprimare a acestor artiști: „show”-ul exploziv (vezi spectacolele formațiilor Beatles sau Pink Floyd) și spectacolul discret al unor artiști precum Bob Dylan sau Leonard Cohen. Muzica și poezia lor, cu puternice accente contestare la adresa politicii s-au manifestat pe scenă, cel mai cunoscut momont fiind festivalul desfășurat la Woodstock, în SUA, în 1969.

Aplicații:

1. Realizați un scurt eseu în care să prezentați mesajul transmis în versurile de mai jos:

Câte drumuri ajunge un om să străbată
Înainte să-l poți numi om?
Pe câte mări un porumbel va zbura
Până pe nisip cade în somn?
De câte ori bombe grele au să cadă
Până la totalul abandon?
Răspunsul, prietene, e suflare de vânt....

(Bob Dylan, *Suflare de vânt*, traducere de Mircea Cărtărescu)

2. Realizează o scurtă biografie a artistului Bob Dylan. Poate viața sa să fie model pentru generațiile secolului al XXI-lea?
3. Realizează o scurtă explicație pentru fiecare dintre simbolurile hippy de mai jos:

4. Informează-te în familia sau printre apropiații tăi cum a influențat Mișcarea hippy tineretul din România.

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE CREȘTINISMUL (Nr. ore:2TC+1CDȘ)

Creștinismul sau religia creștină a apărut în Iudeea, țara evreilor de atunci și de astăzi, la începutul mileniului I. Creștinii sunt cei care cred în **Învieirea lui Iisus Hristos**. Iisus a predicat și a vindecat pe cei bolnavi până la vârsta de 30 de ani când a fost botezat de Ioan Botezătorul. Învățăturile sale au intrat în contradicție cu regulile vechilor preoți ai evreilor și cu interesele romanilor care stăpâneau această provincie. Prin urmare va fi crucificat, dar va învia după trei zile. Toată viața lui Iisus o cunoaștem din **Biblie, Noul Testament** și din puținele scrieri ale autorilor antici. Slujitori cultului sunt numiți preoți și își desfășoară misiunea religioasă în **biserici**.

Din învățăturile lui Iisus rezultă **valorile fundamentale** ale noii religii: dragostea față de Dumnezeu, iubirea aproapelui, a oamenilor, milostenia, nonviolenta, cumpătarea, cinstea și egalitatea în fața lui Dumnezeu. Valorile creștine au fost răspândite de apostoli în lumea romană. Pentru că contraziceau valorile statului roman, creștinii au fost prigoniți și chiar uciși devenind **martiri**. În **313**, împăratul Constantin cel Mare a emis un decret, **Edictul de la Milano**, prin care dădea dreptul la existență Creștinismului, iar în 392, împăratul Teodosiu a făcut din Creștinism singura religie a statului roman.

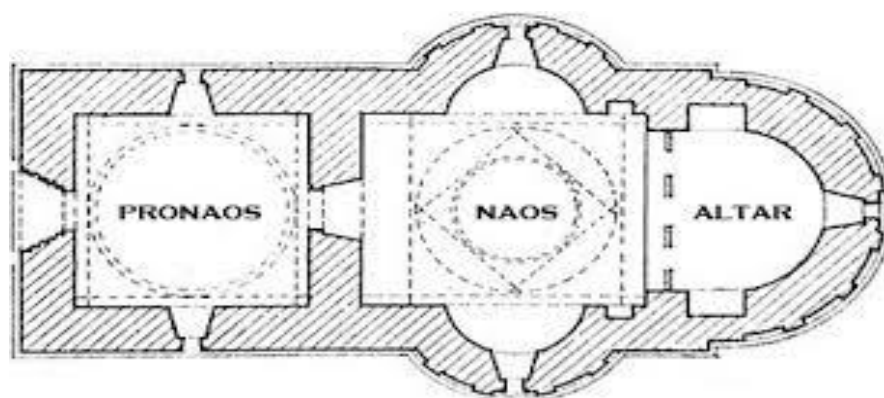
Creștinismul, sub diferitele sale forme de **organizare bisericească**, este cea mai răspândită religie și în zilele noastre și ne influențează viețile de zi cu zi. Tot ceea ce se întâmplă azi în familie de Paști sau de Crăciun, la botez, la nuntă sau la înmormântare reprezintă tradiții creștine. Fie că oamenii sunt **ortodocși, greco-catolici, catolici sau protestanți**, semnificația obiceiurilor este asemănătoare. Toți creștinii vopsesc ouă roșii de Paști, fapt ce amintește de sângele vărsat de Iisus pentru mântuirea oamenilor. Cu toții ne facem cruce – simbol universal al creștinului. Toți creștinii recunosc ziua de 25 decembrie ca zi a nașterii lui Iisus. Fiecare comunitate are o biserică în jurul căreia se adună duminica și la sărbători. Când se mută în casă nouă, oamenii cheamă un preot pentru sfințirea locului. Duminica a fost ziua de odihnă a lui Dumnezeu și a devenit ziua de odihnă a creștinilor, ziua noastră liberă. și exemplele pot continua! În fiecare zi, fără să ne dăm seama, facem gesturi cu semnificație creștină: dăm de pomană, ne închinăm, îl pomemim pe Dumnezeu în diverse formule („Doamne ajută!”, „Doamne ferește!” etc.), ținem posturile orânduite de biserica creștină, ne primenim hainele de sărbători, mergem la biserică sau în pelerinaj la mănăstiri sau locuri sfinte, participăm la sărbători sau ceremonii religioase. Religia creștină este prezentă, așadar, în tot ceea ce facem, în felul în care gândim, în modul în care ne organizăm viața. De-a lungul timpului, biserica creștină a susținut și a influențat chiar existența statelor creștine: Imperiul Bizantin a fost timp de o mie de ani un imperiu creștin ortodox, în Țările Române, mitropolitul era al doilea om în stat după domnitor, regele Angliei este șeful Bisericii anglicane, Papa de la Roma a avut și are un cuvânt greu de spus în deciziile politice.

Creștinii sunt separați astăzi în mai multe culte. În anul 1054, neînțelegerile teologice dintre Patriarhul de la Constantinopol și Papa de la Roma au dus la **Marea Schismă**, adică separarea **Bisericii Ortodoxe** de **Biserica Catolică** sau Romano-Catolică. După câteva

secole, în anul 1517, în Germania, Martin Luther a propus o reformă a catolicismului și astfel au apărut cultele creștine protestante: luteranismul, calvinismul și anglicanismul. Acum trei sute de ani a luat ființă cultul greco-catolic, prin unirea unei părți a credincioșilor Bisericii Ortodoxe cu Biserica Catolică. Chiar dacă există diferențe între ortodocși, greco-catolici, catolici, protestanți sau alte culte creștine, se poate spune că Creștinismul este unul dintre **fundamentele spirituale ale culturii și civilizației europene.**

Aplicații:

1. Care sunt cele mai importante sărbători creștine pe care le celebrezi împreună cu familia sau prietenii? Informează-te ce semnifică ele!
2. Care sunt numele apostolilor care au răspândit Cuvântul lui Hristos? A predicat vreunul pe teritoriul locuit de români?
3. Aceasta este secțiunea unei biserici creștine. Ce simbolizează forma sa?

4. *Nu mai există nici elin, nici evreu, nici roman. Nu mai există nici sclav, nici nobil, nici om liber. Cu toții suntem frați întru Iisus Hristos.*
(Apostolul Pavel, Epistola către galateeni)
 - a. Prezintă pe scurt cum interpretezi textul
 - b. Amenință în vreun fel spusele Apostolului Pavel fundamentele societății romane?
5. Realizează o schiță a vieții lui Iisus. Cum explici succesul noii religii?